

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я І ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного виховання,
здоров'я і туризму

_____ М.В. Маліков
(підпис) (ініціали та прізвище)
«_____» _____ 2022 р.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ
(назва навчальної дисципліни)
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
(назва освітнього ступеня)
денної форми здобуття освіти
спеціальності 242 туризм
(шифр, назва спеціальності)
освітньо-професійна програма «Туризм»
(назва)

Укладач: Конох О.Є., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри туризму та готельно-
ресторанної справи

Протокол № 2 від “28” вересня 2021 р.
Завідувач кафедри туризму та готельно-
ресторанної справи

_____ Н.В.Маковецька
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено

з навчально-методичним відділом

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Факультету фізичного виховання, здоров'я
та туризму

Протокол №13 від “19” жовтня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
факультету фізичного виховання, здоров'я
та туризму

_____ В.В. Дорошенко
(підпис) (ініціали, прізвище)

2022 рік

Розроблено кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи

Розробник програми: к.ф.в.і с, доцент кафедри Конох О.Є.

Обговорено та рекомендовано до затвердження кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол № ____ від « » _____ 2022

Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

(підпис)

Н.В. Маковецька
(ПБ)

Схвалено науково-методичною радою факультету фізичного виховання,
здоров'я та туризму

Протокол № ____ від « » _____ 2021

Голова науково-методичної ради факультету

(підпис)

В.В. Дорошенко

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 24 сфера обслуговування (шифр і назва)	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл професійної підготовки освітньої програми	
Спеціальність 242 туризм (шифр і назва)	Загальна кількість годин – 90 год.	Семестр:	
		1-й	-й
Освітньо-професійна програма Туризм (назва)	Змістових модулів – 4	Лекції	
		28 год.	6 год.
		Практичні заняття	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		48 год.	ГОД.
		Вид підсумкового семестрового контролю: Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» туризм є формування системи знань про туризм, що вивчає подорожі та туризм, чинники їх появи та розвитку в суспільстві з найдавніших часів до наших днів, що сприятиме розвитку професійних компетентностей майбутніх фахівців для здійснення ефективної діяльності в сфері туристичного бізнесу.

Основні завдання вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності»:

- розкрити структуру ЗНУ, історію кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, основні поняття вступу до спеціальності в туризм;
- розкрити витоки туризму, прослідкувавши динаміку розвитку подорожей, їх мотиви;
- розглянути виникнення подорожей і туризму у зв'язку з певним типом культури та виявити особливості її мотивації;
- прослідкувати зміни в географії подорожей і туризму в різні періоди історії;
- на основі опису традицій народів світу показати напрями формування системи гостинності;
- виявити об'єктивні передумови становлення організованого туризму;

- розкрити особливості українського туризму на різних етапах, проаналізувати сучасний стан вітчизняного туризму;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Результати навчання:</p> <p>ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.</p> <p>ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p>ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.</p> <p>ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.</p> <p>ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.</p> <p>ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</p> <p>ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.</p> <p>ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.</p> <p>ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.</p> <p>ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>Програмні результати навчання, визначені Запорізьким національним університетом за спеціальністю 242 Туризм для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:</p> <p>ПР23. Розуміти особливості регіональних туристично-рекреаційних ресурсів у процесі створення національного туристичного продукту.</p> <p>Компетентності:</p> <p>К 01. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, компетентності усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та (К) необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>	<p>Лекційні заняття, практичні заняття, самостійна творча робота, індивідуальна робота, інтерактивні вправи, рольові ігри, тестування, контрольні роботи, опитування, вікторини</p>

К 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.
К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
К08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
К10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
К12. Навички міжособистісної взаємодії
К14. Здатність працювати в команді та автономно

Спеціальні компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальністю 242 Туризм:

К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій
К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
К28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» має тісний зв'язок з такими дисциплінами: «Історія України», «Краєзнавство», «Історико-культурна спадщина козацтва» та інші

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи туризму, подорожі від найдавніших часів до Середньовіччя. Загальна характеристика понятійного апарату, історія розвитку кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, виникнення подорожей та туризму. Подорожі в стародавньому Світі. Активізація туризму в епоху Античності. Подорожі в епоху Середньовіччя (V-XVст.)

Змістовий модуль 2. Великі географічні відкриття та розвиток подорожей в епоху Просвітництва. Подорожі та великі географічні відкриття в другій половині XV -XVI ст. Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (XVII-XVIIIст.). Стан і розвиток туризму в світі в XIX— першій половині XXст.

Змістовий модуль 3. Становлення організованого туризму. Внесок українців у географічні дослідження земної кулі. Подорожі та туризм у

Російській імперії у XVIII- початку XX століть. Початок організованого туризму на українських землях (кінець XIX-початок XXст.).

Змістовий модуль 4. Туризм на рубежі XX-XXI століття. Розвиток туризму на українських землях у складі Австро-Угорської імперії (друга половина XIX-1914р.) та міжвоєнної Польщі (1921-1939 рр.). Туризм в Радянському Союзі. Розвиток туризму в світі у другій половині XX - на початку XXI ст. Туризм в Україні на рубежі XX-XXIст.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні години					Самостійна робота		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття		Практичні заняття		о/дф	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/дф	з/дист ф.	о/дф	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	12	8	2	4	1	5		6	9	15
2	15	12	8	2	4	1	5		8	7	15
3	15	9	6	1	3	1	4		6	9	15
4	15	9	6	1	3	1	4		8	7	15
Усього за змістові модулі	60	42	28	6	14	4	18		30	30	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30						30				40
Загалом		90					48		100		

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Загальна характеристика понятійного апарату, розвиток кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, виникнення подорожей та туризму.	2	
1	Подорожі в стародавньому Світі.	2	2
1	Активізація туризму в епоху Античності	2	
2	Подорожі в епоху Середньовіччя (V-XVст.)	2	
2	Подорожі та великі географічні відкриття в другій половині XV -XVI ст.	2	
2	Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (XVII-XVIIIст.)	2	
2	Стан і розвиток туризму в світі в XIX— першій половині XXст.	2	2

3	Внесок українців у географічні дослідження земної кулі.	2	
3	Подорожі та туризм у Російській імперії у XVIII- початку XX століть.	2	
3	Початок організованого туризму на українських землях (кінець XIX-початок XXст.).	2	
4	Розвиток туризму на українських землях у складі Австро-Угорської імперії (друга половина XIX-1914р.) та міжвоєнної Польщі (1921-1939 рр.)..	2	1
4	Туризм в Радянському Союзі.	2	
4	Розвиток туризму в світі у другій половині XX- на початку XXI ст.	2	
4	Туризм в Україні на рубежі XX-XXIст.	2	1
Разом		28	6

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Активізація туризму в епоху Античності	2	1
2	Подорожі в епоху Середньовіччя (V-перша половина XVст.).	2	1
2	Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (XVII-XVIIIст.)ий елемент готельно-ресторанного обслуговування.	2	
2	Стан і розвиток туризму в світі в XIX— першій половині XXст.	2	
3	Подорожі та туризм у Російській імперії у XVIII- початку XX століть.	2	
3	Початок організованого туризму на українських землях у XIX- на початку XX ст.	2	1
4	Розвиток туризму в світі у другій половині XX- на початку XXI ст.	2	1
Разом		14	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
	Теоретичне завдання	Опитування	Відповіді по 1 балу за кожне питання (5-балів)	5
1	Практичне завдання (2 завдання: інтерактивна вправа, письмова контрольна робота)	Виконання письмового завдання на практичних заняттях – відповіді на 4 питання. Проведення інтерактивної вправи «Мікрофон» на практичних заняттях.	Письмова контрольна робота – по 2 бали за кожне питання (8 балів). Інтерактивна вправа – 2 бали	10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15

	Теоретичне завдання	Опитування	Відповіді по 1 балу за кожне питання (5-балів)	5
2	Практичне завдання (2 завдання: вікторина, рольова гра)	Вікторина на практичних заняттях – відповіді на 4 питання. Проведення рольової гри «Подорожі в Епоху Просвітництва» на практичних заняттях.	Вікторина – по 2 бали за кожне питання (8 балів). Рольова гра – 2 бали	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
	Теоретичне завдання	Опитування	Відповіді по 1 балу за кожне питання (5-балів)	5
3	Самостійне завдання (2 завдання: тестування, презентація)	Виконання тестів на практичних заняттях – відповіді на 4 питання тесту. Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях.	Тестування – по 2 бали за кожне питання (8 балів). Презентація – 2 бали	10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
	Теоретичне завдання	Опитування	Відповіді по 1 балу за кожне питання (5-балів)	5
4	Практичне завдання (2 завдання: вікторина, рольова гра)	Усне опитування-вікторина на практичних заняттях – відповіді на 4 питання. Проведення рольової гри «Розвиток туризму в світі у другій половині ХХ - на початку ХХІст.» на практичних заняттях.	Вікторина – по 2 бали за кожне питання (8 балів). Рольова гра – 2 бали .	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
-------	--------------------------------------	--	---------------------	--------------

1	2	3	4	5
Іспит	Індивідуальне завдання	Виконання індивідуального завдання із заданої теми, презентаційний (графічний, наочний) матеріал, аудіо- та відеоматеріал, знання дослідженого матеріалу та здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно схарактеризувати матеріал дослідження.	Індивідуальне завдання – максимально 20 балів.	20
	Контрольне завдання	Відповідь на 3 відкриті питання письмово. Проведення аналізу професійного характеру усно.	Контрольні питання – по 4 бали за кожне питання. Аналіз – 8 балів.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

8. Рекомендована література

Основна:

1. Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. Історія туризму: підруч., Харк. Нац .акад. міськ. госп-ва.Х: ХНАМГ, 2010. – 294с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія / О.О. Бейдик.– К.: Київський університет, 2001. – 395 с.
3. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. –К.:2008. -130с.
4. Квартальнов В.А., Федорченко В.К. Туризм соціальний : історія та сучасність: Уч.посібник - К.: Вища школа, 2000.-342с.
5. Мальська М., Паньків Н., Ховалко А. Історія розвитку туризму: навч.посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків, Анна Ховалко.- Львів. 2010-242с.
6. Мальська М.П. Менеджмент туризму: Вступ до спеціальності : навч.посіб. / М.П.Мальська, В.В. Худо. - Л.,2002.-242с.
7. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник /М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М.Ганич. – К.: Знання, 2008. - 661с.
8. Туристично-краєзнавчі дослідження. Вип.3 – К.: ЧП Ільченко, 2000.- 286с.
9. Устименко Л.М. Історія туризму. / Л.М.Устименко,І.Ю. Афанасьєв. Навчальний посібник.- К. : Альтерпрес, 2008.-354с.
10. Федорченко В.К. Історія туризму в Україні: Навч.посібник /В.К. Федорченко, Т.А. Дьорова. - К.: Вища школа, 2002.-195с.
11. Яковенко Н.М. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст.: Навч. пос. для учнів гуманіт. гімназій, ліцеїв, студентів іст. фак. вузів, вчителів / Н.М. Яковенко. - К., 2000. - 284с.

Додаткова:

- 1.Блій Г., Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти. - К.: Либідь, 2004. -738с.
- 2.Зінченко В.А. Молодіжний міжнародний туризм в Україні (70-80-ті роки ХХ ст.) / В.А. Зінченко – К.: Інститут історії України НАН України, 2004. -58с.
- 3.Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
- 4.Мальська М.П. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність. /: М.П. Мальська, М.Й. Рутинський, Н.М.Паньків: Монографія. - Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. -266с.
- 5.Пазенок В.С. Філософія туризму:навч. посібник / В.С.Пазенок, В.К. Федорченко. – К.: Кондор, 2004. – 263 с.
- 6.Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання п'яте / за наук. Ред проф. Матвійчук Л.Ю. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2019. 294с.
- 7.Історія туризму Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. Історія туризму: Підручник.- Харків: Видавництво «Форт» , 2010.-286с.
- 8.Остапчук В.В. Історія туризму: Навч.посібн. / В.В.Остапчук, П.Ф. Коваль, Г.П. Андрєєва.-Ніжин: Вид-во НДУ ім. Гоголя, 2008. -143с.
9. Федорченко В.К. Теоретичні та методичні засади підготовки фахівців для сфери туризму: автореф. Дис. ...д-ра пед.наук: 13.00.04 / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. Київ,2004.43с.

Інформаційні ресурси

1. Історія туризму в Україні. Режим доступу: tourlib.net
2. Туризм в_Україне. Режим доступу: ru.wikipedia.org/wiki
3. Коротка історія розвитку туризму в Україні. Режим доступу : online.crimea.ua/forum/index.php?t=38_ukrtourism.com/history_ukraine.html
4. Історія і краєзнавство. Режим доступу:tourism-book.com/pbooks/book-63/ru/chapter-2405turson.at.ua/index/0-35
- 5.Історія туризму в Україні. Режим доступу: stranic.ru/evropa...istoriya-turizma-v-ukrainei
7. HotelsArea.com: система online бронювання готельних номерів по всьому світу. URL: <http://www.hotelsarea.com>.
8. ISIC: студентська програма. URL: <http://www.isic.ru>.
9. ISIC-портал в Україні. URL: <http://www.isic.org.ua>.
- 10.Закон України про туризм. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
- 11.Всесвітня туристична організація. Режим доступу: URL: <http://www.world-tourism.org>.
- 12.Hosteling International Ukraine: туристичний оператор хостелінг-Україна. URL: <http://www.hihostels.com.ua>.
13. StudentLand: молодіжні програми. Режим доступу: URL: <http://studentland.ua/ru/type/404.html>.